

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองข่า ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอเกษตรสมบูรณ์ ห่างจากอำเภอเกษตรสมบูรณ์ โดยทางรถยนต์ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒๖ ตารางกิโลเมตร อาคารสำนักงานตั้งอยู่ที่บ้านโนนศิลา หมู่ที่ ๙ ตำบลหนองข่าอำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ

อาณาเขต

ตำบลหนองข่า มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลบ้านบัว อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลหนองบัวแดง อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลโนนกกอก และตำบลบ้านเตื่อ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว

แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขต



๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ประกอบด้วยป่าไม้ และภูเขา ร้อยละ ๓๕ ของพื้นที่ทั้งตำบล นอกจากนั้นจะเป็นที่ราบลุ่มตามแนวใจกลางตำบล ส่วนบริเวณด้านทิศตะวันออก และตะวันตกจะเป็นที่ดอนสลับที่ราบเนินเขา มีเทือกเขาภูกระแต และเทือกเขาภูเขี้ยว ขนาบทางด้านทิศตะวันออกและทิศตะวันตกตามลำดับ

ตารางที่ ๑ แสดงลักษณะภูมิประเทศของตำบลหนองข่า

ลักษณะพื้นที่	จำนวนพื้นที่ (ไร่-งาน-วา)	ร้อยละ
พื้นที่อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว	๘,๗๕๐	๒๗.๕๘
ที่ราบ	๒๒,๑๐๒	๖๙.๖๘
ที่สาธารณะ	๔๙๖	๑.๕๖
ที่ว่างเปล่า	๓๗๕	๑.๑๘
รวม	๓๒,๗๕๐	๑๐๐

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลหนองข่า อยู่ในภูมิอากาศมรสุมเขตร้อน มีฤดูกาล ๓ ฤดู คือ

ฤดูหนาว	ประมาณเดือน	พฤศจิกายน	- กุมภาพันธ์
ฤดูร้อน	ประมาณเดือน	มีนาคม	- พฤษภาคม
ฤดูฝน	ประมาณเดือน	มิถุนายน	- ตุลาคม

ตำบลหนองข่ามีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดที่ ๓๕ องศาเซลเซียส และค่าเฉลี่ยของอุณหภูมิต่ำสุดอยู่ระหว่าง ๑๓ องศาเซลเซียส โดยมีอุณหภูมิสูงสุดอยู่ที่ ๓๑ องศาเซลเซียส ถึง ๔๑ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดจะอยู่ที่ระหว่าง ๑๓ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดที่วัดได้ที่ ๔๑ องศาเซลเซียส

๑.๔ ลักษณะของดิน

สภาพการใช้ที่ดิน เนื้อที่ดินที่ใช้ในการเกษตรกรรมรวมทั้งตำบลหนองข่า มีจำนวน ๓๒,๗๕๐ ไร่ ประมาณ

ใช้พื้นที่	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
ทำนา	๕,๐๖๙	๘๘.๒๙
ทำไร่	๑,๑๐๐	๔.๖๓
ทำสวนไม้ผล ไม้ยืนต้น	๔๕๕	๑.๙๑
แหล่งน้ำเพื่อการประมง	๑,๒๒๖	๕.๑๗
พื้นที่ทั้งหมด	๓๒,๗๕๐	๑๐๐

๑.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ

ก. แหล่งน้ำผิวดิน ตำบลหนองข่ามีลำห้วยหลายสายที่ไหลมาสมทบกับ ลำห้วยหลักของตำบล คือ ลำห้วยกุดแซะ ลำห้วยบง ลำห้วยยางดำ

ข. แหล่งน้ำใต้ดิน ปริมาณน้ำใต้ดินของตำบลหนองข่า เฉลี่ยประมาณ ๑๙ - ๘๐ แกลลอนต่อนาที เนื่องจากแหล่งน้ำใต้ดินมีแร่ธาตุเจือปน บางหมู่บ้านน้ำไม่สะอาดเป็นหินปูนเกาะตามภาชนะเก็บน้ำ ตำบลหนองข่ามีพื้นที่ประมาณ ๓๒,๗๕๐ ไร่ และมีพื้นที่บางส่วนเป็นภูเขาและป่าไม้ ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของลำห้วยกุดแซะ ที่มีลำห้วยสาขาเล็ก ๆ เกิดขึ้นมากมายไหลลงมาจากภูกระแต มาสมทบกับลำห้วยกุดแซะ ณ จุดต่าง ๆ มากมาย ในอดีตป่าไม้บนภูกระแตและภูเขาเขียวถูกบุกรุกแผ้วถางอย่างมาก ทำให้ป่าไม้เสื่อมโทรมลงอย่างมาก รวมทั้งสัตว์ป่าถูกลักลอบนำมาขายและเป็นอาหาร ปัจจุบันหลังจากที่ทางภาครัฐราชการ องค์กรเอกชน และประชาชนในพื้นที่ได้ร่วมกันอนุรักษ์และอนุรักษ์ป่าไม้ไว้ ป่าก็เริ่มฟื้นฟูสภาพป่าอย่างน่าพอใจ

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองข่า ครอบคลุมพื้นที่การปกครองท้องที่ รวม ๑๒ หมู่บ้าน ประกอบด้วยผู้นำ ฝ่ายปกครอง ได้แก่

- หมู่ที่ ๑๐ บ้านฉนวน กำนันตำบล
นายสมบัติ สวัสดิ์ศรี
- หมู่ที่ ๑ บ้านหนองข่า ผู้ใหญ่บ้าน
นายสมนึก บำรุงญาติ
- หมู่ที่ ๒ บ้านฉนวน ผู้ใหญ่บ้าน
นายสะท้อน คงโนนกกอก
- หมู่ที่ ๓ บ้านท่าคร้อ ผู้ใหญ่บ้าน
นายพรพจน์ วินธูธ
- หมู่ที่ ๔ บ้านโจด ผู้ใหญ่บ้าน
=
- หมู่ที่ ๕ บ้านหนองแดง ผู้ใหญ่บ้าน
นายสมพร ทะวะลีย์
- หมู่ที่ ๖ บ้านนาสมบุรณ์ ผู้ใหญ่บ้าน
นายไพโรจน์ เสมอโกล
- หมู่ที่ ๗ บ้านห้วยยางดำ ผู้ใหญ่บ้าน
นายสุนทร อาจสามารถ
- หมู่ที่ ๘ บ้านกุดจิก ผู้ใหญ่บ้าน
นางไข่มุก มนต์ช่วย
- หมู่ที่ ๙ บ้านโนนศิลา ผู้ใหญ่บ้าน
นายสมพร สุขษาเกษ
- หมู่ที่ ๑๑ บ้านหนองโสน ผู้ใหญ่บ้าน
นางสาวยุพยาร์ แจ็งสันเทียะ
- หมู่ที่ ๑๒ บ้านโจด ผู้ใหญ่บ้าน
นายสมหมาย คงโนนกกอก

๒.๒ การบริหารราชการ

ตำบลหนองข่ามีรูปแบบการปกครองและการบริหารราชการ เป็น ๓ ส่วน คือ

๑. การบริหารราชการส่วนกลาง

- มีส่วนราชการและหน่วยงานที่สังกัดส่วนกลาง ที่ตั้งในอยู่ในตำบล จำนวน ๔ หน่วยงาน และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๑ หน่วยงาน

๒. การบริหารราชการส่วนภูมิภาค

- ระดับตำบล มี ๑ ตำบล ๑๒ หมู่บ้าน

๓. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

- องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จำนวน ๑ แห่ง

๒.๓ การเลือกตั้ง

ตำบลหนองข่า มีการเลือกตั้ง ๕ ประเภท คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส. อบจ.) และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (นายก อบจ.) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ส. อบต.) และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (นายก อบต.) การเลือกตั้งที่ผ่านมา ดังนี้

๑. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร(ส.ส.) เป็นการทั่วไป ครั้งที่ ๒๘ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๓

๓. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (นายก อบจ.) เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๓. ประชากร

ตำบลหนองข่า มีจำนวนประชากร จำนวน ๘,๗๐๔ คน หมู่บ้านที่มีประชากรมากที่สุด ได้แก่ หมู่ที่ ๖ บ้านนาสมบุญ จำนวน ๑,๐๗๑ คน รองลงมาได้แก่หมู่ที่ ๑ บ้านหนองข่า จำนวน ๑,๐๔๘ คน และ หมู่ที่ ๗ บ้านห้วยยางดำจำนวน ๙๘๘ คน หมู่บ้านที่มีประชากรน้อยที่สุด ได้แก่ หมู่ที่ ๑๑ บ้านหนองโสน จำนวน ๓๒๙ คน หมู่บ้านที่มีความหนาแน่นของประชากรมากที่สุดได้แก่ หมู่ที่ ๖ บ้านนาสมบุญ

ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร		
			ชาย	หญิง	รวม
บ้านหนองข่า	๑	๓๔๓	๕๑๓	๕๓๕	๑,๐๔๘
บ้านฉนวน	๒	๒๑๐	๔๑๘	๔๔๔	๘๖๒
บ้านท่าคร้อ	๓	๒๕๘	๔๒๗	๔๑๙	๘๔๖
บ้านโจด	๔	๒๒๒	๓๗๗	๔๐๑	๗๗๘
บ้านหนองแดง	๕	๑๒๖	๒๑๖	๒๒๖	๔๔๒
บ้านนาสมบุญ	๖	๒๗๓	๕๐๘	๕๖๓	๑,๐๗๑
บ้านห้วยยางดำ	๗	๒๘๑	๔๘๖	๕๐๒	๙๘๘
บ้านกุดจิก	๘	๑๔๔	๒๖๐	๒๕๘	๕๑๘
บ้านโนนศิลา	๙	๑๔๘	๒๕๐	๒๖๗	๕๑๗
บ้านฉนวน	๑๐	๑๘๓	๓๖๖	๓๔๓	๗๐๙
บ้านหนองโสน	๑๑	๙๑	๑๖๖	๑๖๓	๓๒๙
บ้านโจด	๑๒	๑๔๗	๓๐๐	๒๙๖	๕๙๖
รวม	๑๒ หมู่บ้าน	๒,๔๒๖	๔,๒๘๗	๔,๔๑๗	๘,๗๐๔

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

ตำบลหนองข่ามีการจัดการศึกษาทั้ง ๒ รูปแบบ

๔.๑.๑ การศึกษาในโรงเรียน มีตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ตารางที่ แสดงการศึกษาสังกัด (สพฐ.) ก่อนประถม ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา (ขยายโอกาส)

โรงเรียน	จำนวนนักเรียน (คน)			รวม (คน)
	ก่อนประถม	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	
โรงเรียนบ้านหนองข่าครูประชาวิทยา	๖	๗		๓
โรงเรียนบ้านฉนวน	๗	๗		๒๔
โรงเรียนบ้านท่าคร้อ	๒	๒		๐๔
โรงเรียนบ้านโจดพิทยาการ	๘	๐		๐๘
โรงเรียนบ้านหนองแดงกุดจิก	๗	๑		๘
โรงเรียนบ้านนาสมบูรณ์	๙	๒		๑
โรงเรียนบ้านห้วยยางดำ	๒	๔		๖
รวม	๕๑	๘๓		๓๔

๔.๑.๒ การศึกษานอกโรงเรียน กำลังขยายไปอย่างกว้างขวางหลายรูปแบบ มีโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ การฝึกอบรมด้านอาชีพต่างๆ ของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน โดยมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนชุมชนในพื้นที่ ซึ่งตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๔ บ้านโจด รวมถึงกลุ่มสนใจฝึกฝนเพื่อพัฒนาอาชีพของหน่วยงานต่างๆ ในระดับจังหวัดและอำเภอ มาดำเนินการฝึกอบรมให้

ตารางที่ แสดงการศึกษานอกโรงเรียนในตำบล

ลำดับที่	ประเภท	จำนวน (แห่ง)	ผู้ให้บริการ
	ศูนย์การเรียนชุมชน	๑	ประชาชนในพื้นที่ทั้ง
	ศูนย์อินเทอร์เน็ตตำบล (อบต.)	๑	ตำบลหนองข่า
	เน็ตประชารัฐทั่วทั้งตำบล	๑๒	
	ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ อบต.หนองข่า	๑	

๔.๒ สาธารณสุข**การสาธารณสุข**

ตำบลหนองข่ามีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๒ แห่ง ซึ่งไม่เพียงพอกับการบำบัดความเจ็บป่วยในเบื้องต้นของประชาชน ประกอบกับมีจำนวนบุคลากรน้อย ไม่สอดคล้องกับจำนวนประชากรที่มีภายในตำบล

ตารางที่ แสดงอัตราส่วนบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข/ประชากร

ประเภทบุคลากร	จำนวน (คน)	อัตราส่วนบุคลากร/ประชากร
แพทย์	-	-
ทันตแพทย์	-	-
นักวิชาการสาธารณสุข	๒	๑/๔,๓๕๒
เจ้าหน้าที่บริหารงานสาธารณสุข	๒	๑/๔,๓๕๒
เจ้าพนักงานสาธารณสุข	-	-
พยาบาลวิชาชีพ	๓	๑/๒,๙๐๑
รวม	๗	๑/๑,๒๔๓

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๒ แห่ง

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองข่า
อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ๗๙ คน
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองแดง
อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ๗๙ คน

๔.๓ อาชญากรรม

การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินตำบลหนองข่าไม่มีสถานีตำรวจภูธร หรือที่พักสายตรวจและอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรตำบลบ้านเตื่อ โดยทางสถานีฯ ได้ส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดสายตรวจประจำตำบลออกตรวจตราดูความสงบเรียบร้อยภายในตำบลอยู่เป็นประจำ แต่ก็ไม่เพียงพอกับความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่

๔.๔ ด้านยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในหมู่บ้านในเขตตำบลหนองข่า จากการที่ทางสถานีตำรวจภูธรตำบลบ้านเตื่อ ได้แจ้งให้กองบังคับการบริหารส่วนตำบลหนองข่า ทราบนั้นพบว่าในตำบลหนองข่ามีผู้ที่ติดยาเสพติดแต่เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นถือว่าน้อยและยังไม่พบผู้ค้าเหตุผลก็เนื่องมาจากว่าได้รับความร่วมมือกับทางผู้นำประชาชน หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองข่า ที่ช่วยสอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำ การแก้ไขปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองข่าสามารถทำได้เฉพาะตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น เช่น การณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ ถ้านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ ก็เป็นเรื่องของอำเภอหรือตำรวจแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองข่า ก็ได้ให้ความร่วมมือมาโดยตลอด

๔.๕ ด้านสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองข่า ได้ดำเนินโครงการด้านการประชาสงเคราะห์ ดังนี้

๑. โครงการขอรับการสงเคราะห์ บริการทางสังคมเพื่อช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้ป่วยยากไร้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ

๒. โครงการสงเคราะห์ครอบครัวยากไร้จากบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดชัยภูมิ โดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชัยภูมิ ครอบครัวละ ๒,๐๐๐ บาท

๓. โครงการปรับปรุงซ่อมแซม ที่อยู่อาศัยของผู้พิการ ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมของตำบลหนองข่า

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง(ทางบก,ทางน้ำ,ทางราง ฯลฯ)

ปัจจุบันเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบลไปอำเภอเป็นถนนลาดยาง อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงชนบท ทำให้การติดต่อระหว่างตำบลไปอำเภอเป็นไปอย่างสะดวกสบาย ส่วนการคมนาคมภายในตำบลหนองข่า เป็นถนนลาดยางของกรมทางหลวงชนบท และถนนคอนกรีตเสริมเหล็กที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองข่า แต่การคมนาคมระหว่างหมู่บ้านของบางหมู่บ้านเป็นถนนลูกรังและถนนหินคลุก สามารถใช้ติดต่อคมนาคมได้สะดวกเฉพาะในหน้าแล้ง ส่วนหน้าฝนยังมีความลำบากอยู่บ้าง ซึ่งปัจจุบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดชัยภูมิ องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองข่า ได้พยายามจัดสรรงบประมาณเพื่อปรับปรุงถนนลูกรังและถนนหินคลุกให้เป็นถนนลาดยางหรือถนนคอนกรีตเสริมเหล็กเชื่อมระหว่างหมู่บ้านต่างๆ ในตำบลและเชื่อมระหว่างตำบลข้างเคียงตำบลหนองข่า สามารถติดต่อกับอำเภอและตำบลใกล้เคียงได้โดยทางรถยนต์ เนื่องจากไม่มีรถโดยสารประจำทางวิ่งผ่านตำบล การเดินทางไปมาระหว่างอำเภอและตำบลจะใช้รถส่วนบุคคลและรถรับจ้าง

๕.๒ การไฟฟ้า

ปัจจุบันประชาชนในตำบลหนองข่า มีไฟฟ้าใช้ครบทุกหมู่บ้าน แต่ยังไม่ครบทุกครัวเรือน เนื่องจากการขยายตัวของครัวเรือนที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองข่า ก็ได้ดำเนินการประสานกับทางไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอเกษตรสมบูรณ์ ให้ดำเนินการขยายเขตไฟฟ้า ตามการขยายตัวของครัวเรือน

๕.๓ การประปา

ตำบลหนองข่ายังไม่มีมีการประปาส่วนภูมิภาค ส่วนใหญ่จะเป็นระบบประปาหมู่บ้านหรือระบบประปาชนบท ที่ทางหน่วยงานของรัฐและองค์การบริหารส่วนตำบลหนองข่า ไปดำเนินการก่อสร้างให้เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค จะบริหารในรูปแบบคณะกรรมการหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองข่า มีหน้าที่สนับสนุนและช่วยเหลือตามความจำเป็น

๕.๔ โทรศัพท์

ปัจจุบันประชาชนในตำบลหนองข่า มีโทรศัพท์เพื่อการสื่อสารทุกครัวเรือน ร้อยละ ๙๘ ส่วนที่เหลือจะเป็นกลุ่มคนยากไร้และผู้สูงอายุที่ไม่มีลูกหลานอยู่ด้วย โทรศัพท์ส่วนใหญ่ที่ประชาชนใช้กันจะเป็นแบบสมาร์ตโฟน ถึงร้อยละ ๘๐ ของผู้ที่มีโทรศัพท์

๕.๕ ระบบโลจิสติกส์ (Logistics) หรือการขนส่ง

ตำบลหนองข่า มีถนนทางหลวงชนบท ขย.๔๐๐๘ ตัดผ่านพื้นที่ตำบลเป็นแนวยาวทำให้มีความสะดวกในการสัญจร แต่ยังไม่มียระบบขนส่งมวลชนที่เป็นรูปธรรมส่วนใหญ่จะเป็นการว่าจ้างกันของคนในชุมชน ส่วนด้านการขนส่งจะเป็นรูปแบบการขนส่งทางบก (Road or Motor Transportation)

๑. การขนส่งทางรถยนต์ หรือรถบรรทุก เป็นการขนส่งหลักของตำบลหนองข่า เช่น การขนส่งวัสดุก่อสร้าง สินค้าที่สั่งซื้อทางออนไลน์ และผลผลิตทางการเกษตรอ้อย ข้าว และอื่นๆ ซึ่งเป็นการขนส่งที่สะดวก รวดเร็วขนส่งสินค้าได้ตลอดเวลาตามความต้องการของลูกค้า เหมาะกับการขนส่งระยะสั้นและระยะกลาง แต่ค่าขนส่งสูง มีความปลอดภัยต่ำเกิดอุบัติเหตุบ่อย กำหนดเวลาแน่นอนไม่ได้ ขึ้นอยู่กับสภาพการจราจรและดินฟ้าอากาศ

๒. การขนส่งทางจักรยานยนต์ เป็นการขนส่งขนาดเล็ก ระยะการขนส่งสั้น ไม่สามารถส่งในระยะไกลได้ ราคาต้นทุนไม่แพงมาก การขนส่งทางจักรยานยนต์เหมาะกับของที่ต้องการความรวดเร็วในระยะการขนส่งระยะสั้น เช่น อาหาร เครื่องดื่ม และสินค้าออนไลน์ขนาดเล็ก เป็นต้น

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

อาชีพหลักของชาวตำบลหนองข่า เป็นการประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมประมาณร้อยละ ๙๐ ที่สำคัญ ได้แก่ การทำนา ทำไร่ และมีการปลูกพืชสวนครัวเพื่อประกอบอาหารกินเองนอกจากนี้ยังมีการประกอบอาชีพนอกเหนือจากภาคเกษตรกรรม ประมาณ ๑๐ % ดังนี้

- ลูกจ้างเอกชน	๖ %
- ประกอบธุรกิจส่วนตัว	๐.๖ %
- ลูกจ้างของรัฐ	๑ %
- ธุรกิจในครัวเรือน	๑ %
- อาชีพทางอุตสาหกรรม	๐.๒ %
- รับราชการ	๑.๒ %

เกษตรกรส่วนใหญ่ของตำบลหนองข่า ปลูกพืชเป็นหลัก ได้แก่ นาข้าว การทำไร่เช่น อ้อย ข้าวโพด พริก ถั่วต่าง ๆ พืชผัก และไม้ผล ส่วนพืชที่ปลูกกันมาก คือ อ้อยโรงงาน เพราะอยู่ใกล้กับเขตอุตสาหกรรมโรงงานน้ำตาลมิตรผล อำเภอภูเขียว พืชที่สำคัญและทำรายได้ให้กับเกษตรกร ได้แก่ ข้าวนาปี อ้อย พริก เกษตรกรทุกหมู่บ้านจะมีการรวมกลุ่มกันประกอบอาชีพเสริมต่าง ๆ ทอผ้า แปรรูปอาหาร เพาะเห็ดฟาง ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ เป็นต้น

ตารางที่ ๕ แสดงสภาพการใช้ที่ดินของตำบลหนองข่า

สภาพการใช้ที่ดิน เนื้อที่ดินที่ใช้ในการเกษตรกรรมรวมทั้งตำบลหนองข่า มีจำนวน ๒๓,๗๔๖ ไร่ ประมาณ

ใช้พื้นที่	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
ทำนา	๒๐,๙๖๕	๘๘.๒๙
ทำไร่ (อ้อย ข้าวโพด)	๑,๑๐๐	๔.๖๓
ทำสวนไม้ผล ไม้ยืนต้น	๔๕๕	๑.๙๑
แหล่งน้ำเพื่อการประมง	๑,๒๒๖	๕.๑๗
พื้นที่ทั้งหมด	๒๓,๗๔๖	๑๐๐

๖.๒ การประมง

การทำประมงในตำบลหนองข่า จะเป็นการประมงน้ำจืด คือ จับปลาจากแหล่งน้ำธรรมชาติ และเกษตรกรบางส่วนก็เพาะเลี้ยงปลาในนาข้าว ในสระของตนเองบ้าง เช่น ปลาช่อน ปลาดุก ปลานิล ปลาตะเพียน นอกจากนี้ทางราชการก็ได้แจกจ่ายพันธุ์ปลา เพื่อนำไปปล่อยไว้ในอ่างเก็บน้ำหรือสระน้ำสาธารณะประโยชน์ ตามหมู่บ้านอีกจำนวนหนึ่งด้วย

๖.๓ การปศุสัตว์

จากข้อมูลของสำนักงานปศุสัตว์อำเภอการเลี้ยงสัตว์ของเกษตรกรตำบลหนองข่า จะมีการเลี้ยงเป็นรายย่อย และเป็นการเลี้ยงภายในครัวเรือน เพื่อไว้ใช้แรงงานและเป็นอาหาร ส่วนการเลี้ยงเพื่อการค่านั้นมีจำนวนน้อยเพียงไม่กี่รายเท่านั้น

- ๑) การเลี้ยงโคเนื้อ จะกระจายไปทั่วทุกหมู่บ้าน เพื่อขายและเป็นอาหาร
- ๒) การเลี้ยงกระบือ เพื่อใช้แรงงานในการทำการเกษตรและขาย ส่วนมากจะมีเลี้ยงไม่มากนัก
- ๓) การเลี้ยงสุกร เป็นการเลี้ยงแบบออมเงินในครัวเรือน และเลี้ยงเป็นฟาร์มขนาดเล็กแต่ไม่มากนัก ส่วนมากเกษตรกรที่มีโรงสีข้าวจะเลี้ยงมากกว่า
- ๔) การเลี้ยงสัตว์ปีก เกษตรกรมีการเลี้ยงไก่และเป็ด เพื่อประกอบอาหารในครัวเรือน

๖.๔ การบริการ

๖.๕ การท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นธุรกิจที่เพิ่มรายได้ให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศ เป็นจำนวนมากจังหวัดชัยภูมิมีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติจำนวนมาก ตำบลหนองข่า ก็มีแหล่งธรรมชาติและแหล่งโบราณวัตถุ และโบราณสถานที่จะสามารถยกระดับและพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและทางประวัติศาสตร์ได้เช่นกัน เช่น อ่างเก็บน้ำห้วยบักบาน บ้านโจด หมู่ที่ ๔ อ่างเก็บน้ำโสภณน้ำขาว หมู่ที่ ๑๒ อ่างเก็บน้ำห้วยยางดำ หมู่ที่ ๘ และพระธาตุโนนธาตุ บ้านท่าคร้อ หมู่ที่ ๓ และสวนป่าปัดหิน หมู่ที่ ๙ เป็นต้น

๖.๖ การอุตสาหกรรม

ตำบลหนองข่า มีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งในพื้นที่ อุตสาหกรรมในครัวเรือน โรงงานพลอยมี ๒ แห่ง หมู่ที่ ๓ และหมู่ที่ ๖ จะมีในลักษณะประกอบอาชีพอุตสาหกรรมในครัวเรือนที่ใช้เครื่องจักรไม่เกิน ๒๐ แรงม้า ประเภทโรงสีข้าว ตำบลหนองข่า เป็นตำบลที่มีฐานการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ส่วนการประกอบอาชีพอุตสาหกรรมจะต้องใช้เงินลงทุนสูง และจะต้องมีประสบการณ์ การขาดแคลนวัตถุดิบและช่างฝีมือแรงงานเฉพาะด้าน เช่น ด้านสิ่งทอ และการออกแบบ ตลอดจนสถาบันการเงินยังไม่ให้การสนับสนุนด้านสินเชื่อเพื่ออุตสาหกรรม ซึ่งส่งผลต่อการขยายตัวและการจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรม ด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือน ประชาชนมีการรวมกลุ่มกันเพื่อประกอบอุตสาหกรรมในครัวเรือนในทุกหมู่บ้าน แต่ยังขาดการส่งเสริมสนับสนุนจากทางภาครัฐ และการรวมกลุ่มกันก็ไม่เป็นรูปธรรมเท่าที่ควร ขาดการบริหารจัดการที่ดี หากทางภาครัฐเข้าไปส่งเสริมและสนับสนุนอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านวิชาการและทางด้านเงินทุน ตลอดจนจัดหาแหล่งตลาด คาดว่าจะส่งผลให้เศรษฐกิจของตำบลหนองข่าดีขึ้นมากทีเดียว

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

ธุรกิจการค้าภายในตำบล ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจร้านค้าขนาดย่อม มีทุนดำเนินงานน้อยส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะในการขนส่งสินค้าภายในตำบลและจากอำเภอเข้าสู่ตำบล ตำบลหนองข่าผลิตสินค้าทางการเกษตรเป็นหลัก สินค้าส่งออกจึงเป็นผลผลิตทางการเกษตรเกือบทั้งสิ้น ดังนั้น การขยายตัวทาง

เศรษฐกิจจึงขึ้นอยู่กับปริมาณและระดับราคาผลผลิตทางการเกษตร เกษตรกรรายย่อยจะขายผลผลิตให้กับพ่อค้าคนกลางภายในท้องถิ่น พ่อค้าในท้องถิ่นจึงมีส่วนสำคัญในการรวบรวมผลผลิตจากเกษตรกรรายย่อยไปสู่พ่อค้ารายใหญ่ร้านค้าส่วนใหญ่ในตำบลจะเป็นร้านค้าปลีก ขายสินค้าอุปโภค บริโภค ซึ่งปัจจุบันกำลังประสบปัญหาการขายสินค้าไม่ค่อยได้ เนื่องจากทุกเดือนจะมีรถเร่ แผงลอย ที่รวมตัวกันมาตั้งตลาดนัดขายสินค้าราคาถูกให้กับประชาชน โดยจะตั้งตลาดนัดแทบทุกสัปดาห์ ส่งผลให้ร้านค้าปลีกในตำบลได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก องค์การบริหารส่วนตำบลจะได้หาแนวทางแก้ไขต่อไป

๖.๘ แรงงาน

แรงงานของตำบลหนองขา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักและจะมีการประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรกรรมบ้าง แต่เป็นเพียงจำนวนน้อยสถานประกอบการในตำบลหนองขา ส่วนใหญ่เป็นขนาดเล็ก และมีลักษณะเป็นระบบครอบครัว จึงไม่สามารถรองรับแรงงานได้มาก นอกจากนี้ยังมีแรงงานส่วนหนึ่งเดินทางไปทำงานต่างประเทศ และยังมีอีกจำนวนหนึ่งทำงานต่างจังหวัดในช่วงเดือนพฤศจิกายน – เมษายน ของทุกปี โดยจะมีการจ้างคนงานไปตัดอ้อยที่จังหวัด กาญจนบุรี ลพบุรี นครสวรรค์ และบางส่วนก็ไปทำงานยังโรงงานในกรุงเทพและจังหวัดใหญ่ๆ อีกจำนวนมาก

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ สำหรับความเชื่อถือประเพณีในสมัยก่อน ยังมีอยู่ทั่วไป

ศาสนสถานด้านศาสนา

๑) วัดทั้งหมด	จำนวน	๑๐	แห่ง
๒) โบสถ์	จำนวน	๓	แห่ง
๓) ที่พักรสงฆ์	จำนวน	-	แห่ง
๔) โบสถ์คาทอลิก	จำนวน	๑	แห่ง
๕) โบสถ์โปรเตสแตนต์	จำนวน	-	แห่ง

๗.๒ ประเพณีงานประจำปี

- งานเจ้าพ่อพระยาแล
- งานพระไกรสิงหนาท

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

- งานสืบสานประเพณีลอยกระทงตำบลหนองขา
- งานสืบสานประเพณีสงกรานต์รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ
- งานบุญบั้งไฟ หมู่ที่ ๙ บ้านโนนศิลา
- ภาษาอีสาน ภาษาท้องถิ่น

๗.๔ OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าที่ผลิตจากวัสดุในท้องถิ่นมีดังนี้

- จากไม้ไผ่ เช่น กระจับข้าว ไซ ข้อง สุ่ม ตะกร้า
- จากเส้นพลาสติก เช่น ตะกร้า กระจับ
- จากต้นกกนำมาสานเป็นหมวก

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

มีแหล่งน้ำเก็บน้ำขนาดเล็ก เหมือน ฝายน้ำล้น กระจายอยู่ตามแหล่งน้ำธรรมชาติที่เป็นลำห้วยต่าง ๆ ในตำบลซึ่งสามารถกักเก็บน้ำไว้เพื่อการเกษตรได้ในระยะหนึ่ง แต่ไม่เพียงพอต่อการเกษตรตลอดปี งานราชการที่ได้จัดสร้างแหล่งน้ำสาธารณะขนาดเล็ก ประเภทบ่อน้ำตื้น บ่อบาดาล สระเก็บน้ำในหมู่บ้าน เพื่อการอุปโภคบริโภค รวมถึงโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิต การเกษตร และโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร (เกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ)

ระบบน้ำประปา

ตำบลหนองข่ามีหมู่บ้านทั้งหมด ๑๒ หมู่บ้าน มีน้ำประปาหมู่บ้าน/ประปาชนบท/ประปาผิวน้ำ ใช้ทั้ง ๑๒ หมู่บ้าน น้ำบาดาลเพื่อการเกษตรระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ขนาดไม่เกิน ๒,๕๐๐ w (โซลาร์เซลล์) ๔ จุด ม.๑ ม.๓ ม.๔ ม.๕

แหล่งน้ำชลประทาน

๑) โครงการชลประทานขนาดเล็ก (อ่างเก็บน้ำหรือฝายน้ำล้น) ได้แก่ โครงการอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก เหมือน ฝายน้ำล้น กระจายอยู่ตามแหล่งน้ำธรรมชาติที่เป็นลำห้วยต่าง ๆ ในตำบลซึ่งสามารถกักเก็บน้ำไว้เพื่อการเกษตรได้ในระยะหนึ่ง แต่ไม่เพียงพอต่อการเกษตรตลอดปี

๒) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและแหล่งน้ำในไร่นา ได้แก่ โครงการของหน่วยงานราชการที่ได้จัดสร้างแหล่งน้ำสาธารณะขนาดเล็ก ประเภทบ่อน้ำตื้น บ่อบาดาล สระเก็บน้ำในหมู่บ้าน เพื่อการอุปโภคบริโภค รวมถึงโครงการพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิต การเกษตร และโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร (เกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ)

๘.๒ ป่าไม้

ตำบลหนองข่ามีพื้นที่ประมาณ ๗๘,๗๕๐ ไร่ และมีพื้นที่บางส่วนเป็นภูเขาและป่าไม้ ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของลำห้วยกุดแจะ ที่มีลำห้วยสาขาเล็ก ๆ เกิดขึ้นมากมายไหลลงมาจากภูกระแต มาสมทบกับลำห้วยกุดแจะ ณ จุดต่าง ๆ มากมาย ในอดีตป่าไม้บนภูกระแตและภูเขาเขียวถูกบุกรุกแผ้วถางอย่างมาก ทำให้ป่าไม้เสื่อมโทรมลงอย่างมาก รวมทั้งสัตว์ป่าถูกลักลอบนำมาขายและเป็นอาหาร ปัจจุบันหลังจากที่ทางภาครัฐราชการ องค์กรเอกชน และประชาชนในพื้นที่ได้ร่วมกันรณรงค์และอนุรักษ์ป่าไม้ไว้ ป่าก็เริ่มฟื้นฟูสภาพป่าอย่างน่าพอใจ

๘.๓ ภูเขา

พื้นที่ตำบลหนองข่า มีสัดส่วนของป่าไม้และภูเขา ร้อยละ ๓๕ ของพื้นที่ทั้งตำบล โดยทางด้านทิศตะวันออกของตำบลฯ จะเป็นภูเขา (ภูกระแต) ซึ่งเป็นป่าชุมชนภูกระแต (ตำบลหนองข่า) สภาพพื้นที่เป็นเนินเขา สภาพดินเป็นดินร่วนปนลานหิน สภาพป่า เป็นลักษณะป่าเต็งรัง ไม้รวก พันธุ์ไม้ชั้นบน ได้แก่ เต็งรัง มะค่าแต้ แดง ฯลฯ พันธุ์ไม้ชั้นกลาง ได้แก่ มะขามป้อม พันธุ์ไม้ชั้นล่าง ได้แก่ สาบเสือ หญ้าเพ็ก สัตว์ป่า ได้แก่ นก งู ชนิดต่างๆ และทางด้านทิศตะวันตกติดกับเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว มีลักษณะภูมิประเทศอันประกอบด้วย ภูเขาล้อมรอบพื้นที่ราบสูงตอนกลาง พื้นที่ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว มีความสูงจากระดับน้ำทะเล ๒๓๕ - ๑,๓๑๐ เมตร

๘.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

